

Dosarul nr. 2rhc-23/22
2-12056908-01-2rhc-06072022

Instanța de fond: Judecătoria Economică de Circumscripție – L. Andriaș
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Ciugureanu, M. Moraru, G. Zubati
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție –
A. Cobăneanu, S. Moldovan, C. Andrieș, I. Arhiliuc, T. Răducanu

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând cererile depuse de către Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, cu privire la succesiunea în drepturi a SC „Transpac-Service” SRL și cu privire la revizuirea deciziei din data de 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Transpac-Service” SRL împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat și cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva SC „Transpac-Service” SRL cu privire la încasarea datoriei,

constată:

La 16 iulie 2010 SC „Transpac-Service” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, prin care a solicitat încasarea sumei de 279 855,8 dolari SUA, echivalentul a 3 589 906,24 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 24 septembrie 2010 a Judecătoriai Economice de Circumscripție s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SC „Transpac-Service” SRL echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii a sumei de 279 855,8 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în mărime de 50 000 lei. (f.d. 47, 48-51, vol.II)

ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 01 octombrie 2010 a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către SC „Transpac-Service” SRL cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate la depunerea apelului. (f.d. 58-60, vol.II)

La 30 noiembrie 2010 ÎS „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Transpac-Service” SRL, prin care s-a solicitat

încasarea prejudiciul material în mărime de 1 217 285,88 lei și taxa de stat în mărime de 36 518,58 lei. (f.d. 3-5, vol. I)

Curtea de Apel Economică prin decizia din 13 decembrie 2010 a respins apelul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” și a menținut hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 24 septembrie 2010. (f.d.67,68-69, vol. II)

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 iunie 2011 s-a admis recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, s-a casat decizia Curții de Apel Economice din data de 13 decembrie 2010 și hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din data de 24 septembrie 2010, cu restituirea pricinii spre rejudecare la prima instanță. (f.d. 100,101-106, vol. II)

Judecătoria Economică de Circumscripție prin încheierea din 10 august 2011 a conexas cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SC „Transpac-Service” SRL împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea venitului ratat cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată a ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva SC „Transpac-Service” SRL cu privire la încasarea sumei într-o singură procedură. (f.d. 111, vol. II)

SC „Transpac-Service” SRL a depus cerere reconvențională împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova”, prin care a solicitat admiterea cererii reconvenționale, încasarea prejudiciului material în mărime de 525 756,08 dolari SUA și a tuturor cheltuielilor de judecată. (f.d.113-115, vol. II)

Prin hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 09 decembrie 2011 s-a admis cererea de chemare în judecată și cererea reconvențională depuse de către SC „Transpac-Service” SRL, s-a încasat de la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul SC „Transpac-Service” SRL prejudiciul sub formă de venit ratat ca urmare a rezilierii anticipate a contractului de locațiune nr. 8300515 din 10 mai 2005 în mărime de 279 855,8 dolari SUA pentru perioada 01 decembrie 2008 - 01 februarie 2010 și 218 903,6 dolari SUA pentru perioada 01 februarie 2010 - 31 decembrie 2010 echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii și a taxei de stat în mărime de 100 000 lei. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca fiind nefondată. (f.d.149,150-158, vol. II)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 14 iunie 2012 a admis parțial apelul depus de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, a casat hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 09 decembrie 2011 în partea încasării sumei de 218 903,6 dolari SUA și în această parte a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea. În rest a menținut hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 09 decembrie 2011. (f.d. 201,202-205, vol. II)

Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs de către SC „Transpac-Service” SRL și ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Prin decizia din data de 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către SC „Transpac-Service” SRL, s-a admis recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din data de 14 iunie 2012 și hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din data de 09 decembrie 2011 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”, s-a încasat de la SC

„Transpac-Service” SRL în beneficiul ÎS „Calea Ferată din Moldova” prejudiciul material în sumă de 1 217 285,0 lei și taxa de stat în sumă de 36 518,0 lei.

S-a respins acțiunea depusă de către SC „Transpac-Service” SRL împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat ca neîntemeiată. (f.d. 297-306, vol. II)

La 09 ianuarie 2014 SC „Transpac-Service” SRL, în temeiul art. 449, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din data de 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție. (f.d. 1-4, vol. III)

Prin încheierea din data de 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către SC „Transpac-Service” SRL. (f.d. 28-39, vol.II)

La 06 iulie 2022 Vladimir Colbasiuc a depus cerere, prin care a solicitat admiterea succesiunii în drepturi a SC „Transpac-Service” SRL, revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din data de 20 februarie 2013 cu remiterea cauzei la o nouă judecare în instanța de apel. (f.d. 45-50, vol.III)

În susținerea cererii cu privire la succesiunea în drepturi a SC „Transpac-Service” SRL cu Vladimir Colbasiuc, solicitantul a invocat prevederile art. 70, alin. (1) din Codul de procedură civilă, menționând că unicul fondator al societății era Valeriu Colbasiuc, care la 04 februarie 2013 a decedat, iar moștenitorul întregii averi este fiul său Vladimir Colbasiuc, care a acceptat succesiunea integral. Astfel, Vladimir Colbasiuc se consideră îndreptățit de a fi înlocuit în cauza civilă menționată.

Vladimir Colbasiuc a mai indicat că la 07 aprilie 2014 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind intentarea procedurii de insolvență împotriva SC „Transpac-Service” SRL. La 25 februarie 2015 instanța de insolvență a adoptat hotărârea prin care a dispus aprobarea bilanțului de lichidare, lichidarea și radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice a SC „Transpac-Service” SRL.

Solicitantul a menționat că circumstanțele menționate și înscrisurile corespunzătoare au fost comunicate Curții Europene, care a acceptat succesiunea în drepturi a SC „Transpac-Service” SRL cu Vladimir Colbasiuc.

Referitor la cererea de revizuire Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, a indicat că la 19 august 2013 SC „Transpac-Service” SRL s-a adresat la CtEDO, reclamând încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 al Convenției și dreptului la protecția proprietății garantat de art. 1 Protocolul 1 al Convenției, prin actele judecătorești emise de instanțele naționale în cauza civilă finalizată cu decizia Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013.

După lichidarea SC „Transpac-Service” SRL și decesul unicului fondator, drepturile și obligațiile de reclamant în fața CtEDO au trecut către Vladimir Colbasiuc.

La 06 aprilie 2022 CtEDO a comunicat către Guvernul RM cauza Colbasiuc v. Moldova, nr. 57074/13, adresând următoarele întrebări:

1. Poate reclamantul să invoce statutul de victima a presupuselor încălcări, în sensul articolului 34 din Convenție (Albert și alții c. Ungariei [GC], nr. 5294/14, §§ 124 și 135-45, 7 iulie 2020)?

2. Componenta Curții Supreme de Justiție a fost cea care a examinat cauza stabilită de lege, așa cum prevede articolul 6§1 din Convenție (Guðmundur Andri

Ástráðsson c. Islanda [GC] , nr. 26374/18, §§ 211- 13, 1 decembrie 2020)? Și anume înlocuirea judecătorilor acestei înalte Curți în conformitate cu legea (Kontalexis c. Greciei, nr 59000/08, §§ 43 44,31 mai 2011) și această decizie a fost lipsită de arbitrar (Miracle Europe Kft c. Ungaria, nr. 57774/13, §§ 62 63, 12 ianuarie 2016, și Pasquini c. Son Marino, nr. 50956/16, § 112, 2 mai 2019)?

3. A existat o ingerință în dreptului la respectarea bunurilor, în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1? În special, procedura internă a oferit garanțiile procedurale necesare pentru a-și exercita dreptul la respectarea bunurilor (Anheuser - Busch Inc. c. Portugalia [GC] , nr 73049/01, § 83, CEDO 2007 -1)?

Tot la data de 06 aprilie 2022 CtEDO a inițiat procedura de reglementare pe cale amiabilă, invitând părțile să discute posibila soluționare amiabilă.

La 17 iunie 2022 Vladimir Colbasiuc a înaintat către Agentul Guvernamental o propunere de soluționare pe cale amiabilă a cauzei Colbasiuc v. Moldova, prin care a inițiat procedura de reglementare amiabilă. În cadrul procedurii de reglementare amiabilă Vladimir Colbasiuc a formulat câteva cerințe, prima cerință fiind revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013, urmare a constatării exprese a încălcării drepturilor lui Vladimir Colbasiuc garantate de art. 6§1 al Convenției și art. 1 Protocolul 1 al Convenției.

În contextul celor de mai sus revizuentul consideră existența temeiului de revizuire prevăzut de art. 449, alin. (1), lit. g) din Codul de procedură civilă pentru revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013.

La 19 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a notificat ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Agentului Guvernamental cererea de revizuire depusă de către Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, împotriva deciziei din 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acesteia.

ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 02 august 2022 a depus referință la cererea de revizuire depusă de către Vladimir Colbasiuc, solicitând declararea acesteia inadmisibile, menționând că Vladimir Colbasiuc nu este parte sau participant la proces și nu este nici o persoană care nu a participat la proces dar este lezată în drepturi prin decizia a cărei revizuire se solicită.

La fel a menționat că SC „Transpac-Service” SRL a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice în baza hotărârii din data de 25 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău privind încetarea procesului de insolvență și a procedurii falimentului, care este în vigoare, deci fiind stinse toate creanțele creditoriale și debitoriale ale societății.

Agentul Guvernamental nu a intervenit cu o referință asupra cazului.

Analizând cererea de intervenire în proces prin succesiunea în drepturile procedurale și admiterea cererii de revizuire a hotărârilor judecătorești irevocabile, instanța de revizuire le va soluționa în ordinea în care au fost formulate.

Pentru început Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va supune examinării cererea cu privire la succesiunea în drepturile procedurale a SC „Transpac-Service” SRL cu Vladimir Colbasiuc.

În conformitate cu prevederile art. 70, alin. (1) din Codul de procedură civilă în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de

datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Instanța observă că în speță părți ale procesului au fost ÎS „Calea Ferată din Moldova” și SC „Transpac-Service” SRL, ambele persoane juridice.

Conform art.55 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanță de judecată.

Din sensul art.70 din Codul de procedură civilă rezultă că persoana juridică poate fi succedată în drepturi procedurale în cazul reorganizării, nu și lichidării.

Reorganizarea persoanei juridice presupune transformarea ei într-un alt subiect de drept.

În conformitate cu art. 69 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) reorganizarea unei persoane juridice poate avea loc prin una din următoarele modalități:

- fuziune, care la rândul ei poate fi de două tipuri: contopire și absorbție;
- dezmembrare, care poate avea loc prin divizare sau separare;
- transformare.

La caz, persoana juridică SC „Transpac-Service” SRL nu a fost reorganizată, dar a fost lichidată prin hotărârea din data de 25 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a dispus radierea SC „Transpac-Service” SRL din Registrul de stat al persoanelor juridice. (f.d. 58-59, vol. III)

Instanța menționează că radierea persoanei juridice din Registrul de stat, unde a fost înregistrată, constă într-o înscriere în Registru a operațiunii de excludere a subiectului de drept și încetarea existenței acestuia. Calitatea de subiect de drept, sau altfel spus capacitatea juridică a persoanei juridice există atât timp cât aceasta este înregistrată în Registrul de stat, adică de la data înregistrării în Registru până la data radierii din Registru.

În cazul lichidării persoana juridică nu mai poate fi succedată în drepturi procedurale.

Reanimarea persoanei juridice lichidate poate avea loc în condițiile legii. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 238, alin. (1) din Codul civil dacă, după radierea persoanei juridice, mai apare un creditor sau un îndreptățit să obțină soldul, ori dacă se atestă existența unor active, instanța de judecată poate, la cererea oricărei persoane interesate, să redeschidă procedura lichidării și, dacă este necesar, să desemneze un lichidator. În acest caz, persoana juridică este considerată ca fiind existentă, dar în exclusivitate în scopul desfășurării lichidării redeschise. Lichidatorul este împuternicit să ceară persoanelor îndreptățite restituirea a ceea ce au primit peste partea din active la care aveau dreptul.

Revizuentul Vladimir Colbasiuc pretinde că el este succesorul în drepturi al unicului asociat al persoanei juridice SC „Transpac-Service” SRL Valeriu Cobasiuc, decedat până la lichidarea persoanei juridice.

Aici, instanța menționează că asociatul nu se identifică cu persoana juridică.

Potrivit art. 43 din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din data de 14 iunie 2007 asociatul beneficiază de drepturile stabilite de lege și de actul de constituire, inclusiv dreptul:

- a) de a participa la conducerea societății în conformitate cu prevederile legii și ale actului de constituire;
- b) de a vota la adunările generale ale asociațiilor;
- c) de a fi informat despre activitatea societății;
- d) de a exercita controlul asupra modului de gestionare a societății;
- e) de a înstrăina și a dobândi, în condițiile legii, partea socială;
- f) de a cere dizolvarea societății;
- g) de a participa la repartizarea profitului net;
- h) de a obține, în caz de lichidare a societății, valoarea unei părți a patrimoniului acesteia rămas după achitarea cu creditorii și cu salariații săi, proporțională părții sale sociale;
- i) de a cere excluderea asociatului în conformitate cu art.47.

Instanța reține și prevederile alin. (3) al art. 55 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) potrivit cărora fondatorii persoanei juridice au drept de creanță față de persoana juridică, nu și față de terți.

Asociatul este proprietarul părții sociale a aportului cu care a contribuit la formarea patrimoniului întreprinderii. Partea socială este considerată un bun al asociatului, de aceea în cazul decesului se moștenește de către succesori.

Totodată potrivit art. 9, alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din data de 14 iunie 2007 asociații nu răspund pentru obligațiile societății, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Ei suportă riscul pierderilor ce rezultă din activitatea societății în limitele participațiunii lor la capitalul social.

Prin urmare, Vladimir Colbasiuc, fiind succesor al asociatului Valeriu Colbasiuc, nu este și succesor al persoanei juridice lichidate SC „Transpac-Service”.

În aceste condiții, cererea de a-l admite ca succesor în drepturi procedurale al SC „Transpac-Service” SRL contravine prevederilor art.70 din Codul de procedură civilă și din aceste considerente urmează a fi respinsă.

Succesiv, examinând admisibilitatea cererii de revizuire depusă de către Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, instanța reține următoarele prevederi legale.

Potrivit art. 447 din Codul de procedură civilă sunt în drept să depună cerere de revizuire:

- a) părțile și alți participanți la proces;
- b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească;
- c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit. g) și h).

La caz, Vladimir Colbasiuc nu are calitate de parte, participant la proces și nici nu face parte din categoria persoanelor care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Din considerentele menționate și în temeiul art. 453, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de către Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, împotriva deciziei din data de 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție urmează a fi respinsă ca

inadmisibilă, deoarece este depusă de o persoană care nu este în drept să depună cerere de revizuire.

În conformitate cu art. 70, alin. (1), art. 447, art. 453, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea depusă de către Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, cu privire la succesiunea în drepturi a SC „Transpac-Service” SRL.

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Vladimir Colbasiuc, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, împotriva deciziei din data de 20 februarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Transpac-Service” SRL împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea prejudiciului material sub formă de venit ratat și cererea de chemare în judecată depusă de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” împotriva SC „Transpac-Service” SRL cu privire la încasarea datoriei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas